

Gondolatok egy konferencia kapcsán – 2

Milyen jó, hogy elmentünk az „Ősi értékek...” konferenciára.

Az elhangzottak – mármint a komondorokat illető előadók részéről elhangzottak – készítettek arra, hogy keresgéljek az interneten.

Szükség van erre amiatt, mert az „ellentábor” (Magyar Komondor Egyesület, MKE) szerint mi (Hungária Komondor Klub, HKK) romba döntjük, a vesztébe visszük a komondor fajtát. Szóval az „ellentábor” nem válogat az eszközökben és módszerekben a HKK lejárásának érdekében. Nemcsak nekünk, de az állami felügyelőknek sem hagynak békét. Ahelyett, hogy azt mutatnák meg, hogy miben és mennyivel jobbak nálunk, mindenféle „végül is igaz” vagy némely esetben tudományoskodó kijelentésekkel próbálják saját oldalukra billenteni annak a mérlegnek a nyelvét ami most egyébként rögzítve van.

Rögzítve van, mert 17 éve a HKK az államilag elismert, működő és rendszeresen ellenőrzött fajtagondozó szervezet.

Találtam egy web-oldalt, ahol a komondor mentés nemes és elismert tevékenysége mellett talán egy kicsit félrevezetik azokat akik „szörfölés” közben rátalálnak a lapra.

A komondorról egyébként felemelően írnak melyért elismerés jár, hiszen bárki aki a fajtát népszerűsíti jót tesz a fajtával – ráadásul ez a lap ezt magas színvonalon teszi.

Eltérő a véleményünk azonban a komondor mai helyzetének megítélésével kapcsolatban.

Én továbbra is sikerként értékelem a komondor megőrzését és fejlődését, ami a mai állomány kialakulásához, elismertségéhez vezetett. Csak körbe kell néznünk, hogy ha megjelenünk a komondorokkal mindjárt a figyelem középpontjába kerülünk, legyen az egy utcai sétálás vagy egy kiállítás.

Ha szigorúan a mai helyzetet nézzük, ismét beérett egy nemzedék 5-10 kutya akik bárhol, bármikor sikert és elismerést hoznak a fajtának. Bizony el kell ismernünk, hogy az elmúlt 4-6 évben egy kicsit visszaestünk, nagyon hiányzott a folyamatosság a 2010. előtti nemzedék után.

Klubrendezvényeinken, közgyűlésken egyre többet beszélünk arról, hogy itt az ideje annak, hogy rögzítsük a történelmi hagyományokat, kiemelkedő tulajdonságokat és határozzuk meg azt is, hogy mit várunk el a komondortól a jövőben. Írjuk meg unokáinknak a történelmet – hogy értsék majd 20-25 év múlva mit is csináltunk mi 2010-2020-ban.

Mindehhez szeretnék néhány gondolatot megosztani:

Milyen elvárások voltak a komondorokkal kapcsolatban korábban (20 és több évvel ezelőtt) és mi a mai helyzet:

Védje meg a pásztort, a nyáját – ma: védje mag gazdáját, otthonát.

Teljesen más a környezet. A pásztor és a nyáj környezete nem egy forgalmas utat, utcát, közteret jelentett. Ritkán jelentek meg idegenek, ha igen, akkor a gazda nélkül nem volt „sétálás”.

Ma sűrűn lakott falvak, városok, szűk utcák, gyakori mozgás jellemzi a környezetet. Az idegenek szabadon és gyakran sétálnak, elmennek a kerítésen kívül.

Régen – fontos volt, hogy a kutya ugasson, hangosan jelezze a látogatónak, hogy védett területre érkezett- és a gazda is vegye már észre, hogy itt idegen akar bejönni.

Ma – ne ugass annyit kutya, nem látod, hogy csak a kerítésen kívül vannak?! - meg a szomszéd is panaszkodik, hogy állandóan hangoskodszt...

„A vásárokon ne „egye” meg a vásárlót” – idézet az említett web oldalról.

Régen – az árusok nem nagyon vitték magukkal a vásárba kutyáikat komondoraikat- kinek volt ideje állandóan figyelni, hogy nehogy kárt okozzon valakiben.

Ma – kiállítások, népes utcák, nagyon sok és sokféle ember és állat – leggyakrabban kutyák. Szeretnénk ha nem kellene állandóan bírkozni a kutyával, megértené, hogy nem kell mindig megvédeni az auránkat, pokrócunkat. Szeretnénk, hogy a kutyánk komfort zónájába kénytelen-kelletlen bekerülő kutyákat hagyja békén. Mindezekért valljuk be tesztünk is: maradj már, ne harapj és az ezekkel járó póráz mozdulatok...

Komondorunk ne okozzon kárt.

Ez régen is és ma is ugyan az az elvárás. Az „apró” különbség abban van, hogy ma már nem „csapjuk el” azokat a kutyákat, amelyek odacsípnek a csirkének, lúdnak, ritkábban a birkának. Inkább kerítést építünk, jobban elzárjuk őket egymástól. Régen ez nem így volt, a károkozónak nem volt helyük az udvarban.

Ne okozzon kárt az illetéktelenekben ha nem ellenségesek.

Régen a kutya mindig megállásra fogta az idegent, amíg a gazda oda- vagy hazaért. Ma ez jó lenne, de ezt a funkciót a kerítés és a kapu látja el, nincs lehetőségük a kutyáknak gyakorolni. Igen ritkán alakul ki olyan helyzet, hogy egy mozgásában nem korlátozott komondor idegennel találkozzon.

Ismerje fel a rossz szándékkal közeledőket.

Ezt a kutyák sokkal jobban művelik az embereknél. Nemcsak szaglásuk jobb nagyságrendekkel, de empátiájuk, megérzéseik is sokkal jobbak az emberek tompa érzékelésénél. Így van ez ma is.

„Cselekedjen helyesen a pásztor nélkül is” – olvasom az elvárást.

Így van, ez igény volt régen és igény ma is. Ismét – a különbség a végrehajtásban van.

Régen (egyébként a tanyákon ma is) a kutya amegállítja, leigazolja a „vendéget”. Ma városi körülmények között ilyen formában erre nincs lehetőség, a kerítés látja el ezt a feladatot. A kutyáknak az ugatás maradt.

„Legyen kis fogyasztású” – így a következő szempont, elvárás.

Ez is jelentősen megváltozott a mai, városi körülmények között.

Régen (a nyájaknál ma is) a pásztorok nem rendelkeztek sem száraz táppal, sem fagyasztóval. Nem volt sok enivaló, gyakran a pásztoroknak sem. A „kihelyezett” kutyákról szóló beszámolók mindegyike kitér arra, a tanyán, az akol (kosár) mellett, az esztenákon nincsenek túlsúlyos kutyák. Ma is csak a maradékot, esetleg egy kis melegített vízzel, savóval leöntött korpát kapnak a kutyák. A többi az ő dolguk – fogjanak maguknak patkányt, nyulat.

Ha azonban a városi kutyatartást vesszük – önmagunkba nézünk -, az etetés nem gond. A kutyák születésüktől fogva kiegészítő táplálásban részesülnek, jó minőségű, válogatott összetételű tápot kapnak, vagy ki-ki lehetősége szerint főz a kutyájának az előre betárolt fagyasztot csirke és egyéb elérhető húsokból.

Tesszük mi is és a bennünket kritizálók is mindezt egyébként önös érdekből, hogy kutyánk minél előbb elérje az érett kutyákra jellemző felépítést, méretet, kondíciót – kitűnjön a versenyben.

Végül – legyen jó és szép a kutya.

Ez szintén így volt régen és így van ma is. A különbség, hogy mindenkinek és minden kornak más a szép.

Régen a nemezes szőrzet is szép volt, ma már a szalagos vagy a zsinóros a kívánt szőrtípus.

Nemhogy régen, de még 15-20 évvel ezelőtt sem értették a kiállítók, hogy miért kell küzdeniük a fürdetéssel. Aki esetleg megfürdette kutyáját a többiek élcélődésével számolhatott.

Természetesen a kiállítási és tartási kultúra változásával a városi értelemben vett tisztább komondorok kerültek többségbe. Ma már igen ritkán találkozunk ápolatlan kutyával.

Szóval talán ideje tükörbe néznünk.

Az idő múlásával változnak körülményeink, lehetőségeink, elvárásaink. A kutyás világ mai megjelenési formái és helyszínei gyakran eltérnek az emlegetett „ősi” körülményektől.

Teljesen természetes, hogy ha a tulajdonosok, kiállítók – a mai világ „pásztorai” változnak, alkalmazkodnak a kor elvárásaihoz, a kutyáknak is alkalmazkodniuk kellett. Tették ezt bizony különösebb sorvezető, irány és példamutatás nélkül. A megjelenésben persze megkapták a segítséget – hiszen nem volt választásuk, fürdetjük, szárítjuk, „nyomjuk”- etetjük őket.

Amiben viszont gyakran magukra maradtak az a mentális változás, sok esetben mi a gazdák sem vagyunk alkalmasak példát mutatni. Egyébként ehhez kell talán az igazán sok idő.

A kutyák kénytelenek voltak ebben a kavalkádban keresni helyüket, a kiállítók, gazdák - a modern pásztorok példáját követve.

Ha az kell, hogy ne ugassak, csendben maradok. Ha az kell, hogy ne menjek neki a másoknak, nem teszem (pedig de jó lenne). Ha az kell, hogy ne kapjak meg senkit, nem teszem (pedig már nemcsak a gazdám, de engem is eltapos).

... és talán a legfontosabb: ha az kell, hogy a gazdám legyen a főnök - hát legyen, de akkor ő igazi főnök legyen, döntsön amikor dönteni kell és mozduljon ha mozdulni kell.

Mindezt gondolat ébresztőnek szántam, előkészítendő egy következő klubgyűlést, ahol reményeink szerint sikerül a jövő céljai témában mindenkinek elfogadható megegyezésre jutni.

Kérjük ehhez mindazoknak a közreműködését akik most is aktívan részt vesznek a komondoros közösség életében és azoknak az elismert és nagy tapasztalattal rendelkező komondorosoknak a segítségét is akik bármilyen okból nem vesznek részt aktívan a HKK életében.

2017. február. 22.

Vinnai András